Ч. 208 Второк 16 (28) вересня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти полїтичні.

(З ради державної.— Поединок ґр. Баденього.— Селяньскі розрухи в Хорватиї. — Положенє в Грециї).

На суботнїшнім засїданю Палати послів внесло правительство предложенє дотикаюче несеня помочи населеню навіщеному повеню і иншими елементарними нещастями. Для навіщених повеню предкладає правительство загальну суму беззворотних запомог 2,640.000 зр. і 1½ міліона зворотної безпроцентової позички для громад і повітів для відбудованя знищених або ушкоджених предметів. З тих сум призначує правительственний проект для Чехиї 1,200.000 зр. запомоги і 1 міліон позички; для Долїшної Австриї пів міліона запомоги і 200 тисячів пожички, для Горїшної Австриї пів міліона запомоги і 350 тисячів позички, для Зальцбурґа 150 тисячів запомоги, для Стириї 40 тисячів запомоги, для Шлезка 100 тисячів запомоги і для Морави 150 тисячів запомоги.

Дальше предложенє жадає отвореня кредиту до висоти 300 тисячів зр. на запомоги для населення деяких країв навіщених иншими елементарними нещастями. Та квота має бути ужита на достатченє средств поживи і насіня, а дальше яко підмоги на публичні роботи. Крім того 225 тисячів призначує предложенє на непередвиджені а помочи державної вимагаючі потреби і 1,250.000 зр. на відбудованє і направу знищених державних предметів.

При виборах до делеґаций вибрані з Галичини посли: Барвіньский, Дїдушицкий, Яворский, Енджейович, Володим. Гнївош, Поповский і Рутовский, заступниками Висоцкий і Соколовский.

З Буковини вибраний членом делеґаций Лупул, а заступником Винницкий.

Слїдуюче засїданє назначено з причини недуги п. Президента Мінїстрів на четвер.

В суботу перед полуднем потрясла цїлим Віднем сензацийна вість: именно розійшло ся летом блискавицї по місті, що п. Президент Мінїстрів ґр. Баденї мав з послом Вольфом поединок і одержав в тім поединку рану від кулї в праву руку. Вість вскорі потвердила ся, а часописи принесли такий опис цїлої справи. На першім засїданю Палати послів, в четвер, минувшого тиждня, звернув пос. Ґреґоріґ увагу президента Палати, що між службою парляментарною есть кількох полїцийних аґентів. На то обернув ся пос. Вольф до п. Президента мінїстрів і жадаючи відповіди, відозвав ся до ґр. Баденїого обидними і неприличними словами. За зневагу визвав п. Президент мінїстрів пос. Вольфа на поединок. Секундантами ґр. Баденїого були: головно-командуючий віденьский ґенерал ґр. Ікскіль і прибічний ад'ютант Цїсаря полковник Реш. По сторонї пос. Вольфа були секундантами посли др. Сильвестер і др. Леміш. Поединок відбув ся о годинї 9 ій рано в військовій уїзджальни при улици Унґарґассе. Зараз по першім вистрілї одержав ґр. Баденї рану і поединок застановлено. Куля ударила в руку при першім вігненю, перебігла через низшу часть руки і вийшла повисше ліктя. Пос. Вольф приступив відтак до ґр. Баденього, перепросив его і оба противники подали собі руки. Рана п. Президента легка і він дальше урядує, хоч лікарі веліли ему остати в ліжку. — Перед поединком повідомив ґр. Баденї телеґрафічно перебуваючого тепер в Будапештї Цїсаря з просьбою о димисию. Цїсар повідомлений о вислїдї поединку переслав ґр. Баденьому в сердечних словах висказ співчутя, відтак велїв собі два рази телеґрафувати о станї здоровля та поручив канцеляриї аби й дальші бюлетини пересилано Єму телеґрафічно.

Вість о поединку зробила велике вражінє в кругах посольских. Клюби польский, ческий і консервативної більшої посїлости з Чехії ухвалили адреси до ґр. Баденїго, а члени президиї Палати і поодинокі посли складали свої карти візитові. Майже всї мінїстри, амбасадори і инші достойники були в суботу по полудни в палатї ґр. Баденього, аби довідати ся о станї его здоровля. Часописи обговорюючи той поединок надїють ся, що та подія причинить ся до успокоєня опозиції.

Сими днями наспіла з Загребу вість, що в кількох місцевостях загребского комітату проявили ся розрухи між сербским населенєм. В Пляснах, в столици православного епископа карльштадскої диецезиї не пустили люди дня 20 с. м. владику до церкви, а сьвященика, відправляючого службу Божу, на силу вигнали з церкви. З того часу не пускають до церкви жадного сьвященика. В Ясеновацї населенє зажадало від сьвященика видачі угорскої хоругви. Сьвященик запровадив людий до церкви і показав їм сербску церковну хоругов і другу чорно-жовту. Люди подерли обі хоругви на шматки, уважаючи їх за угорскі. В Сенїцаку кинули ся на трех урядників, що там приїхали в урядових справах, і убили їх зелїзними вилами та це й убитих тяжко зневажали. Причиною мала бути вість, що ті урядники привезли угорску хоругов. А взагалї мав хтось розпустити між Сербами в тих сторонах вість, що сьвященики запродали Сербів Мадярам і ма-

6)

Войткове жениханє.

(Оповіданє з польского — Севера).

(Дальше).

Франко обурений на Войтуня за его одушевленє для дївчини, прикликав кельнера, велїв товаришеви заплатити за вечерю, насадив капелюх на голову і встав.

— Деж ти ідеш? — спитав живо Войтуньо.

— Спати. — Ти здаєть ся мав їхати о десятій.

— Ще час.

— Не так дуже, вже вибила девята. Заки підемо на Баторого по торбу, заки зайдемо на зелїзницю.... Ти хочеш зістати?

— Трохи.

— То будь здоров.

— Франку, лишиш мене самого? — відозвав ся жалісно Войтуньо.

— Лишу.

— І не буде тобі мене жаль?

— Кого? Тебе? Ти за дурний на то, аби тебе жалувати. Абож таке спіткало яке нещасє? Як ходить тобі о Німкиню, то мігбись стати еї любком, лиш мусиш мати більше гроший. Але іди з дурним на риби, то він наловить раків. Будь здоров.

Франко відвернув ся нагле і вийшов скоро, не оглядаючись. На плянтах задержав ся, підійшов до паркану і подивив ся крізь шпару, що робить Войтуньо.

Той сидів хвильку задуманий вдивлюючись в комедиянтку, відтак оглянув ся, зірвав ся і скоро відійшов. Франко відскочив від паркану.

— Єсьм! — крикнув Войтуньо.

— Порозумнїйшав?

— Нї, лише встидав ся лишати ся як палець.

— То утік?

— Так.

— Добре. А тож то був би ти стрілив дурницю. Не дивую ся, що дївчина мусїла заощадити трохи гроша і рада би зловити молодого, хорошого хлопця, а відтак залицяти ся до офіцирів. Ходїм живо через ринок, Ягайлоньску, плянти і Кармелитску. В ринку випємо у Фукса овочівки. Порівнайже тепер, дураку, твою Мариню, кров змолоком, скромну, сьвіжу як цьвіт дївчину, з Німкинею і удар ся кулаком в лоб.

— Правда — сказав тихо Войтуньо.

— Що сказав би професор, Ботаніка? Професор вигнав би тебе з Майдану, а тоді Німкиня показала би тобі дулю!

— Правда — повторив Войтуньо. — Та Німкиня страшне залицяє ся. Так умів ласити ся, а я маю вже таке дурне серце....

Франко побіг наперед і виніс на улицю торбу приятеля. Не задержуючись пішли на зелїзничий дворець. На пращанє випили по чарці солодкої.

— На твоїм весїлю з Маринею буду дружбою і таку дам їй китицю, що ну! — крикнув Франко. Памятай запросити мене....

Поцїлував приятеля і ударивши его легко два рази в карк, випхнув на перон.

Войтуньо ледве всїв до ваґона, заснув. В Бохни кондуктор, аби его збудити, мусїв тягнути его з усїх сил за ногу.

Хлопець зірвав ся, вхопив торбу і напів заспаний висїв. Ідучи заганяв ся. Заступила ему дорогу мати — розпростерла руки:

— Войтуню — дитино!

Сердечний оклик матери привернув ему притомність і тронув его. Кинув ся до неї, обіймив — вхопив руку і піднїс до уст.

Здалека стояв господар з сивіючим вусом, з батогом в руцї. Дивив ся тронутий на сердечний привіт матери з сином і не сьміло наближав ся до них.

— Войтуньо, тато — видиш его? Ходиж!

Войтуньо в двох скоках був вже при вітци, вхопив руку, що держала батіг і поцїлував. Отець обіймив его другою рукою за голову.

— Бартку, видиш — відозвала ся матір до вітця — таж то двірский панич! Ти не пізнав би его, але серце матери відгадує і в темнотї свою дитину.

— Та де би я его пізнав, виріс і переробив ся на пана. Давай торбу.

Войтуньо не хотів віддати, отець відобрав

ють вивішати на церквах угорскі хоругви; а як ті хоругви будуть там 24 годин, то всї Серби мусять стати Мадярами і католиками. В Сєніцаку говорено, що навіть тілько дві години вистане тій хоругві віяти на церкви, щоби з Сербів зробити Мадярів. В Перні населене кинулось на жандармів і почало стріляти. Жандарми убили в тій бійцї одну жінку і ранили семеро людий. В цїлій околици мали оголосити стан облоги.

Полковник Смоленьский бувший грецкий міністер війни, оголосив меморият о положеню, в котрім цїлу недолю Греції звалює на Деліяніса. Меморият викликав сензацию і як гадають був виданий на приказ короля. В парламентї прийде з тої причини до горячих борб. Населене втихомирило ся вже. Переважує погляд, що треба приймити договор.

Новинки.

Львів дня 27-го вересня 1897.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував римокат. пароха в Жовкві о. Кар. Бавха титулярним абатом-інфулатом. — П. Міністер торговлї іменував секретаря почтового Казим. Лаского та старшого комісаря почтового Йоркаша-Коха почтовими радниками у Львові.

— **Затверджене вибору.** Є. В. Цїсар затвердив вибір гр. Меч. Борковского на презеса і Ант. Юзифовича на заступника презеса ради повітової в Борщеві, а Володим. Трусколяского на презеса ради повітової в Сяноцї.

— **Стипендиї.** Видїл краєвий розписав конкурс на чотири стипендиї з галицкого фонду краєвого, почавши від першого півроку 1897/8, а то на дві стипендиї по 300 зр. річно, на одну в квотї 350 зр. і одну в квотї 400 зр. Ті стипендиї призначені для убогих учеників рускої або польскої народности, що ходять до середних або висших шкіл торговельних. Поданя треба вносити найдальше до 20-го жовтня с. р. до Видїлу краєвого і треба до них залучити метрику, сьвідоцтво убожества, моральности і сьвідоцтва шкільні. Вкінци треба предложити також письменне зобовязане, що на случай одержаня стипендиї, надїлений нею буде бодай десять лїт працювати в своїм фаху в Галичинї.

— **Вписи в львівскій школї політехнїчній** на рік 1897/8 почивають ся 1-го жовтня і тревають для ново-вступаючих слухачів до 4-го, а для слухачів давнїйших до 8-го жовтня. Програму ц. к. школи політехнїчної набути можна у портиера того-ж заведеня, або в книгарни Ґубриновича і Шмідта.

— **Загальні річні збори товариства заломогового „Руслан"** відбудуть ся в середу 29-го с. м. в сали III-ій (на другім поверсї) рускої гімназиї у Львові. На ті збори Вп. пп. членів отсим запрошує ся. Початок о 9 годинї рано. За видїл *А. Тороньский* голова, *В. Білецкий* заступник секретаря.

— **З Коломиї.** В недїлю 3-го жовтня виставлена буде в Коломиї в сали „Сокола" заходом товариства Руского жіночого кружка а під проводом Вп. п. Биберовича комедия Григ. Квітки „Шельменко наймит". Представлене заповідає ся з кождого взгляду сьвітло, бо зволили взяти в нїм удїл славно-звістні артисти Вп. паньство Биберовичі, а і прочі аматори дали ся пізнати Вп. Публиці в попередних представленях. Тож не сумнїваємо ся, що 3-го жовтня в сали „Сокола" не хибне нїкого з наших Вп. Родимців як місцевих так і з околиці, щоби з одної сторони нагородити заходи видїлу і труди аматорів, а з другої, щоби побачити славну гру пп. Биберовичів, тим більше, що славний „Шельменко" давно вже не бачив сцени. Цїни місць: в перших рядах 1 зр., дальші фотелї 80 кр., крісла 50 кр., партер 30 кр., для учеників 20 кр. Початок о годинї $7\frac{1}{2}$ вечером. Білетів буде можна дістати в „Народній Торговли", а вечером в день представленя при касї. По представленю відбуде ся забава з танцями, а комітет доложить всїх старань, щоби та забава була справдї веселою, щиро-рускою забавою. Осібних запрошень не висилаєсь, а сеся оповістка най служить Родимцям за запрошене. Прибувайте! — Від видїлу Руского жіноч. кружка в Коломиї.

— **Самоубийство.** Оногди в полудне стрілив до себе Фр. Бозяньский, 50-лїтний урядник зелїзничий у Львові, невилїчимо недужий. Куля осталась в мозку. Невилїчимої недуги набавив ся перед вісьмома лїтами в хвили наїханя на себе поїздів.

— **Виродна мати.** Віденьский суд присяжних засудив ві второк служницю Анну Вінтер на шибеницю за те, що она свою новонароджену дитину зарізала, аби єї позбути ся. Страшна мати приймила засуд.

— **Галицке мясо у Відни.** В 1896 році вислала Галичина до Відня 2,100.000 клґ. воловини, 1,200.000 клґ. телятини, 1,500.000 клґ. вепровини, 70.000 штук зарізаних телят і 4.000 штук битих свиний.

— **Буря і град.** В середу пополудни о 3-ій годинї навістила громади Бояни, Легучени-Тевтулуй, Ґоголину, Слободзію-Раранче і Новоселицю, черновецкого повіту, страшна буря. З скоростию невиданою наступила катастрофа. Нараз стало темно і з глухим гуком настала велика буря, по котрій слїдував град, завбільшки лїсового оріха. Град падав всего 4 мінути, але той час вистарчав, щоби знищити кукурудзу, що де-небудь десь стоїть на поли. Опісля через 6 мінут тревала злива, немов хмаролом. Відтак перестала буря і злива, а ясне сонце осьвітило білі мов від снїгу поля. Буря наробила великої шкоди; з богатьох хатів і стодолів зірвала покрите. В Новоселици, де була буря і злива без граду, остали будунок для зелїзничих урядників, почта і уряд цловий без даху, о 4000 метрів далеко найшли величезні, 20 метрів довгі куснї бляхи на поли. Стирти зірвані, сїно і збіже порозсипуване. Про деякі стирти й слїд загинув. Богато возів, на котрих селяни везли кукурудзу до дому, попевертало. Пароха з Боян Звинявского перевернуло враз із фірою, причім він тяжко потовк ся. Всї шиби, що лежать на полудневий захід, повибивані; а навіть деякі одвірки поломані. Шкоду обчисляють на кілька тисячів зр.

— **Хлопець на ланцуху.** При улици Стрілецкій ч. 25 в Чернівцях Йоган Міхель мав 15-лїт. пасерба, котрого був і опікуном. Хлопцеви по матери дістала ся хата. Ту хату хотів Міхель загарбати собі і ужив до того варварского способу. Ланцух від кирниції наложив хлопцеви на шию, замкнув ланцух на колодку і привязав его в стайни. Два днї не дав ему нїчого їсти — очивидно хотів его голодом заморити. Аж третого дня удало ся хлопцеви відорвати ланцух від клеца, до котрого був привязаний, і він вибіг на улицю з великим криком: ратуйте, бо удушу ся. Було то дня 22 вересня о 11 годинї перед полуднем. Сотки людий обступили хлопця і відвели на поліцию, де прикликаний слюсар зняв хлопцеви тяжкий ланцух з шиї. Кров виступила з ран і хлопець зовсім опав з сил. Против нелюдяного вітчима виступить прокураториа з обжалованем.

— **Померла** у Львові Яковина Павратіль, вдова по екон. управителю маґістрату львівского, дня 26-го вересня, в 85-ім роцї житя.

єї і нїс. Мати учепила ся рамени сина, отець з другої сторони і в трійку ішли сияючі, щасливі, веселі.

Матери не позволила радість нї на хвилю замкнути уст. Отець покивував головою, дивив ся на сина і зітхав з надміру щастя, аби улекшити свому серцю.

Войтуньо хотів зайти до реставрациї, почастувати родичів, але мати не позволила.

— Нема часу — відозвала ся — сїдаймо на віз і їдьмо. Дома ждуть на тебе братя, сестра, всї страх цїкаві: їдьмо! Дідня треба бути.

Войтуньо поставив на своїм, завів родичів до гостинницї, посадив за столом, частував горівкою і пивом, а на закуску приніс кусень ковбаси.

При напитку заволоділа всіми загальна веселість, а вимова лила ся потоком.

Войтуньо оповідав о своїм новім місци чудеса. Мати сплеснула руками, а отець лиш кивав головою, слухав і чим раз більше гордів.

— Мати — сказав відтак — чи сподївав ся хто, що Войтуньо вийде на таких людий?

— Щобись знав! — відповіла жінка. — Го, го! материного серця не ошукаєш, серце матери зараз вгадає, що котрому з дїтий суджено. Не памятаєш, не говорила я тобі може яких сто разів, що з Войтуня діждемо ся потїхи. І маєш!

Войтуньо по одержаню посади в Майданї був певний, що він великий чоловік і що серце матери відгадало в нїм знаменитість.

— А тепер на віз; сину, отче, сїдати!

Поправила хустку на головї, другу червону в синї кратки затягнула на рамена і встала.

Отець пішов наперед запрягти конї, мати і син балакаючи о всячинї ішли поволи до воза, що стояв в великій шопі заїздного дому.

— На возї є й кожух на ноги і хустка Зоськи. Тепер холодні ранки, а ти делїкатний і можеш застудити ся.

— Що ви мамо кажете?

— Сама Зоська кинула хустку на віз. Треба єї було взяти. Дївчинї було би маркотно, що гордимо єї добрим серцем.

З воріт заїзду вигинули насамперед веселі коники, за ними біла сукмана старого і віз.

— Сїдайте, поїдемо живо, а досьвіта будемо дома.

Войтуньо посадив на віз матїр, сам сїв коло неї і аби Зосьцї не зробити кривди, закинув єї хустку на рамена.

Поїхали минаючи пусті улицї Бохнї і позамикані доми.

Віз дуднїв на бруку, а в воротах відповідав ему відгомін.

— Коби лиш з міста виїхати — шептала мати. — Мене страх збирає, здасть ся, що всьо довкола вимерло, або що місто зачароване.

Войтуньо розсьміяв ся.

— Сьмій ся, сьмій; ти вже мудрагель, віриш лиш в паньскі річи, може і перед хрестом не здоймеш шапки. Але у нас сїльских людий всьо ще по старому. Обвинись ся хусткою, дитинко, бо завіває північний вітер, щобись менї здоров заїхав до хати. — При тих словах взяла его голову в долонї, нахилила до себе і поцїлувала.

— Нехай буде, що хоче, я рада, що побачила тебе перед смертию.

— Мамо, лиш не говоріть о тій смерти!

— Прийде она, прийде. Анї єї не притягнеш, анї не вистрашиш. А стара, що увріла сина, нехай же має ту утїху і наговорить ся до схочу.

— А добре тобі? — питала хлопця, гладячи его рукою по лици. — Шнури не гнетуть? — Ти їздиш зелїзницею, то прикро тобі на возї. Але все таки, дитино, їдеш до мами, до родини, до братів і сестри — то нехай там і гнете.... Правда?

— Правда — відповів зворушений Войтуньо, взяв руку матери і поцїлував.

— Добрий ти син, коли не встидаєш ся матери....

— Ще чого не стало! — крикнув Войтуньо. — Аби я матери встидав ся. Таж мати і отець від губи собі відоймали, щоби мене вивести у люди....

Конї під гору ішли вільно і відповідь Войтуня почув отець, що сидїв на кізлї. Він притакнув головою і був рад з себе та гордий. Та-ж то він своїми десятьма пальцями і одною головою вробив з хлопця, що пас гуси, такого пана. Оглянув ся і сказав:

— Перетерпіло ся, але Бог нас нагородив!

Перехилив ся, обіймив хлопця за шию, притягнув до себе, поцїлував і рукавом сукмани обтер очи. Мати обтирала свої хусткою.

Зворушені мовчали всї троє. Родичі скавали ему всьо. Здавало ся, що дякують синови за ту велику радість, яку їм справляє. Син мав в тій хвили серце переповнене вдячностию, але не доставало ему слів, аби єї висказати.

Візок виїхав на верх гори і як звичайно у наших селян почав бігти в долину цїлою силою розгону. Коники ґальопували утїкаючи перед возом в цїлих сил, господар зручно ними повозив, мати притулила ся до сина, син обіймив єї і держав.

Дивили ся наполохані. Вкінци скінчила ся гора. Коники ґальопували ще малу хвильку, доки не перейшли в звичайний крок. Почала ся одностайна дорога. Мати утомлена радостию і говоренєм мовчала, отець часом лиш прома-

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 27 вересня. Румуньска королівска пара прибула до Відня і виїздить нині до Будапешту.

Будапешт 27 вересня. Разом з румуньским королем приїде тут президент міністрів Стурдза і буде конферувати з ґр. Голуховским.

Атини 27 вересня. Відозва видана до заграничних Греків, аби складали жертви на сплату воєнної контрибуциї Греции, мала дуже малий успіх, Зібрано всього около 90 тисячів франків.

Петербург 27 вересня. На пароході „Адмірал Жерве“ вибух в ночи огонь. Погибло дуже богато подорожних.

Льондон 27 вересня. Всї значнїйші місцевости Горішного Єгипта одержать анґлійскі залоги.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістки.

— Перша руска Торговля в Рудниках, послїдна почта і стация зелїзниції Більче-Волиця висилає до кождої стациї і почти жито „Тріюм“ по цїнї 12 зр. за 100 кільо; 7 зр. за 50 кільо; в менших скількостях по 8 кр. за 1 кільо. — Від Заряду першої рускої Торговлї в Рудниках.

— Реальність в Калуши при трактї Станїславівскім: 2 і пів морґа огорода, дім і стайня, з вільної руки до спродання. Близша відомість у Мартина Посацкого в Хотїни під Калушем.

Ю. Орт. в Березові: Найлїпший атляс до історії натуральної єсть: Schubert, Naturgeschichte des Thierreiches I. Abteilung, Säugethiere 30 Tafeln mit 150 color. Abbild. gebunden 3 fl. 90 kr.; II. Abtheil. Vögel 195 Abbild. 3 fl. 90 kr.; III. Abtheil. Amphibien & 342 Abbild. 3 fl. 90 kr. Всї три віддїли разом 9 зр. Атляс до ростин 53 таблиць з 601 образками 9 зр. Можете виписати собі в книгарні у Відни: A Pichler's Witwe & Sohn, Buchhandlung und Lehrmittel-Anstalt, Wien V. Margarethenplatz 2. Єсть то книгарня, в котрій можна дістати найрізнороднїйші прибори і средства до науки. Кажіть собі прислати каталоґ. Коли не помиляємо ся, то повисший атляс єсть також в польскім перекладї. Спитайте карткою кореспонденцийною в книгарни Альтенберґа або Ґубриновича і Шмідта у Львові. — **Семен Б. в Чернятинї:** 1) Мусите як найскорше спитати ветеринаря, що Вашому коневи, бо ми здалека не можемо того знати. З Вашого опису знаємо лиш то, що писок спух і слина тече. Тому можуть бути всїлякі причини. Передовсїм треба бути осторожним і відокремити коня від других і від прочої худоби, бо може бути і зараза пискова, котра також і у коний буває. Треба уважати, чи він на язици і писку не має яких міхурцїв. Та й самі, коли будете порати ся коло коня, мусите уважати на себе; треба бодай добре обмити собі руки теплою водою з милом. Дальше могло би то бути запалене якихсь желез слинових, або наконець може щось острого вбило ся коневи в писок. Не знаючи, що єсть, не можемо і радити; лиш ветеринар міг би пізнати ся на хоробі і дати якусь раду. В Городенцї єсть мабуть якийсь, а Вам туди, бачу, найблизше, отже підіть до него. — 2) Груда у коний єсть то хороба, котра прокидає ся найчастїйше в осени і з весни, коли то конї ходять найбільше в болотї і снїгу і коли їм, заким їх введе ся до стайнї, ніг добре не пообтирає ся. Хороба розпочинає ся звичайно горячкою, одна нога або й більше, опухає; на шкірі роблять ся поперечні зморщки, она буває горяча і сильно червона, кінь зачинає хромати, шерсть в опухненім місци їжить ся; около кождого волоса роблять ся міхурцї, котрі відтак пукають і роблять ся рани. Коний з грудою не треба уживати до роботи, а вже нїяк в часї слоти, і треба дивити ся на то, щоби в стайни під ними було сухо. Груду треба лїчити так: Коли нога ще лиш опухнена, треба єї раз обмити лїтною водою і обтерти на сухо, а відтак мастити раз на день карболевою оливою (на 100 частий оливи дає ся 10 до 15 частої карболевої кислоти). Можна також змивати водою з синим каменем (на 100 частий води 5 до 10 частий синього каменя). Або зробити так: запарити льняне насїнє кипятком, а коли вода від него згусне вмочити в ню відповідно великий кусень грубого полотна і обвинути ним ногу, а відтак верх него навинути ще суху чисту шмату і так держати ногу в теплї. Оклад той треба зміняти три або й чотири рази на день. Коли-б показали ся міхурцї і болюче місце зачало материзувати, треба 15 ґрамів терпентини з одним жовтком, додати до того 120 ґрамів вапняної води і прикладати до рани, або заливати тим рану три рази на день. Коли би розранене місце не хотїло гоїти ся і що раз більше материзувало, треба засипати порошком з одної части синього каменя і 4 до 8 частий мілко потовченої і пересїяної дубової кори. Коли би творили ся глубші рани, то треба прикладати масть в 1 части густої терпентини і 2 частий меду. При тім треба купати ногу у водї з милом або в слабім лузї з попелу. — **С. А. в Гл.:** Два перші видавництва польскі вже не виходять, а третє єсть то ґазета політична, котра для Вас була би зовсїм не відповідна, бо Ви би цїлий і змагань єї не розуміли. — **П. Г. Правник:** Посада, котру би ви хотїли обняти, обсаджена. Але чому не було подати свого повного імени? Ану-ж би случайно опорожнила ся, як би ми до Вас допитали ся? — **Емілія Г. з Підбережа:** Скоро Ваш чоловік занедужав в службі, може лїчити ся в якімсь шпитали краєвім на кошт держави. Однакож не довше як рік. По сїм часї, коли недуга показала ся невилїчимою, буде спенсіонований з такою платнею, яку побирав доси яко стражник скарбовий, скоро служив 10 лїт без перерви. На случай смерти мужа має вдовиця і дїти на основі розпорядження міністерства скарбу з 1872 р. право до емеритури, скоро муж женив ся за призволенєм своєї верховної власти т. є. краєвої дирекциї скарбу, що мусить бути зазначене в слюбній метрицї. — Удайте ся з просьбою до респіцієнта або комісаря постерунку, при котрім служив Ваш муж, щоби его уміщено в якімсь шпитали на кошт скарбу.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дотеперішний розклад їзди на зелїзници льокальній Львів-Клепарів-Янів зносить ся з днем 30 вересня с. р. так, що від 1 жовтня 1897 будуть переходити на сїй зелїзници тілько поїзди ч. 3251а, 3252, 3254 і 3259. Час приїзду і відїзду сих поїздів подано до прилюдної відомости осібним оповіщенєм. — Так отже дотеперішний розклад їзди повістане важний і на зиму з тим тілько, що від 1 жовтня с. р. будуть в Судовій Вишни задержувати ся поїзди поспішні ч. 3 і 4.

вляв до коний і свиснув батогом. Задуманий Войтуньо дивив ся перед себе.

На всході, при блїдім сьвітлї звізд, виглянув червоний місяць, облетїв краєм кусник неба і спустив ся за чорну смугу лїса. За хвилю показала ся на небі біляво синява смуга; звізди блїдли перед нею і никли, а птицї витали єї щебетом.

Господар звернув з битого гостинця на ліво; віз по мягкій дорозї котив ся тихо, з далека виднїли при всходї сонця білі стїни хат.

— Го, го, Зоська вже встала; варить снїдане.

— А звідкиж ви то знаєте? — спитав цїкаво Войтуньо.

— Абож не бачу диму з комина нашої хати? Диви від дороги. Вже забув?

З комина третої хати від дороги здіймав ся синявий димок, стріляючи просто в небо. Войтуньо вдивлював ся цїкаво в верби, що росли при дорозї, в болоня убілені стадами гусий, в потічок віддїлюючий дорогу від зелених лугів. Ті види будили в его серци спомини молодости і пережитого щастя. Заволодїло ним якесь блаженьство. Обіймив матїр і тулив ся до неї.

— Батьківщина тягне тебе, голубко.... шепнула.

Войтуньо не умів описати чувства, що розсаджувало єму споминами серце.

— Ти гуляв тут на тих болонях, ой, гуляв, так що не можна було загнати тебе до хати.... памятаєш?

— Памятаю — шепнув.

— А памятаєш, як ви купали ся в тім потічку? А вода була тодї велика. Що я напросила ся, що страху набрала ся. Вода рвала як під млин, а нуж-но нещастє.

— Всьо памятаю, немов би то вчера було! — сказав Войтуньо. — Памятаю і он ту березу при дорозї, що з єї галузок вили ми гойданку і гойдали на нїй Зоську.

— Збиточники.... А он, видиш, Зоська — скрикнула.

Дївчина стоячи перед хатою, побачила здалека конї і стрілою бігла дорогою.

— Стій, стій! — крикнула вадихана. Скочила на дручок, з дручка на віз, кидаючи ся Войтуневи на шию і цїлуючи его з цїлих сил.

— Ну, вкінци приїхав!

Охолола з першого враженя, засоромила ся — почервонїла і сїла напротив брата.

Войтуньо взяв єї за руку.

— Хто був би сподївав ся, що побачу такого пана, такого кавалєра. Я би тебе нїколи не пізнала.

Поглянула єму в очи, побачила темний вусик, смагляве лице і его очи звернені на себе. То ще більше відобрало їй сьмілість.

— Виріс хлопець як тополя — додала мати.

— А тепер спитай мене, чи я би тебе пізнав — сказав Войтуньо весело до сестри.— З такої маленької — показав рукою — виросла на хорошу дївчину.

— Боже, за чотири роки в молодости, що то зробить ся! — перебила мати. — З таких бахорів виросло то вже на людий....

— Як покраснїла! — відозвав ся Войтуньо, держачи все ще Зоськy за руку.

Дївчина заслонила другою рукою очи, показуючи зпоза вишневих уст білі зуби.

(Дальше буде.)

Надіслане.

За редакцию відповідає: [illegible]

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.